

Jussi Pekkarise kõne 22. aprillil Soome saatkonnas

Lugupeetud minister, daamid ja härrad.

Suursaadik Aleksi Härkönen võttis minuga ühendust sügisel 2012 ja küsis, kas ma oleksin huvitatud kirjutama saatkonna ajalugu. Olin kohe valmis. Minu meelest tegemist oli väga huvitava ja tähtsa projektiga. Kui Soomel on üks saatkond maailmas, mis vajab tutvustamist, see on kindlasti Tallinna oma. Soome välisministeeriumi ajaloo töörühm oli minuga nõus.

Arhiivide läbitöötamine ja kirjutamine sujusid kiirelt. Ja täna me oleme siin. Ja mis kõige uhkem: täna meie tähistame ajaloo raamatu avalikustamist kahes keeles, soome ning eesti keeles. Sooviksin tänada Piret Salurit ja Kulle Raigi kiire ja hea tööle eest. Tallinna saatkonna ajaloo avalikustamise ajastus on suurepärase. Viimastel aegadel on Soome ja Eesti vahelistes suhetes olnud tunda väikseid nõelatõrkeid. Suhete tausta selgitamisele on selge vajadus.

Kui kirjastuse uudisraamatute loetelus mainitakse, et kevadel ilmub mõne saatkonna ajalugu, see vaevalt kedagi liigutab. Aga Kohtu 4 sisaldab ka palju muud. Administratsioonilist jura ja saadikute kiitmist, mõtleb suurem osa inimestest. Aga jah, teoses on administratsiooniga seotud jura aga see võib olla ka päris huvitav. Ja saadikuid ka kiidetakse aga ainult siis kui on põhjust.

Kohtu 4 kirjeldab saatkonna tööd kabinettides, kus informatsiooni hankimine on olnud kõige tähtsam asi. Aga raamat räägib ka saatkonna tegevusest tavaliste inimeste hulgas tänavatel, restoranides ning kontorites. Tallinnas konsulaarosakonnas on olnud alati palju kliente. Nende lood tõestavad seda, et päris elu on tihti palju huvitavam kui väljamõeldis.

Lisaks saatkonna hoone kui selline on olnud väga huvitava ajaloo toimumispaik ja tunnistajaks, nagu välisminister Tuomioja äsja rääkis. Kohtu 4 on haruldaselt elav ajalooteos.

Raamatus käsitletakse loomulikult ka Soome ja Eesti vahelisi suhteid. Eesti iseseisvus on alati olnud Soomele tähtis. Mida tugevam Eesti, seda parem Soomele. Meie eelistame iga kell eesti laevastikku Tallinna sadamas venelaste omale, nagu kirjeldati juba 1920-ndel aastatel. Sama ütlus kehtib ka täna.

Soome ja Eesti vahelised suhted sarnanevad Soome ja Rootsi vahelistele suhetele. Need on väga lähedased, aga samad asjad ärritavad ka soomlasi rootslaste puhul: Meie ei soovi nõu saada rootslaste käest ja eestlased ei soovi saada nõu soomlaste käest.

President Martti Ahtisaari ei suutnud olla andmata nõud Eesti president Lennart Merile sügisel 1997, kui Eesti hakkas läbi rääkima Euroopa Liitu astumiseks.

Ahtisaari soovitas Merile, et eestlased teeksid tegevusplaani liikmeks saamiseks nagu Soome oli teinud omal ajal selleks, et kindlustada läbirääkimiste positiivne lõpptulemus. Meri oli hirmunud. "Meil on selja taga 50 aastat plaanimajandust, mistõttu eestlasi on raske saada tegema ühtegi plaani." Meri tunnistas siiski, et asi on tähtis. Ka Ahtisaari oli huumorimehi ja sai kohe oma kolleegist aru. "Meie võiksime nimetada antud paberit siis programmiks", Ahtisaari ütles.

Võib-olla sellest lõbusast sõnavahetusest tasuks ka praegusele ajal õppust võtta.